

İslâm Ve Ahlak

<"xml encoding="UTF-8?">

İslâm Ve Ahlak

Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla: Hamd ve sena insanı bir kan pıhtısından yaratıp Eşref-i Mahlûkat yapan yüce Allah'a salât ve selam onun yüce peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa'ya (s.a.a) ve her türlü kötülüklerden arındırmış olduğu 13 masuma olsun.

İnsanoğlu yaratıldığı ilk günden bu yana fıtrat'en toplumsal yaşam ile iç içe olmuştur. Kur'anı Kerim de de bildirildiği gibi yüce Allah insanları bir dişi ve bir erkekten yaratmış ve onları kabileler arasına ayırmıştır. Bu günde insanoğlunun yaratılmasından bu yana milyonlarca yıl geçmesine rağmen bu fıtrat hiçbir zaman değişmemiş

insanlardaki muaşeret ve muamelat bilakis daha üst düzeylere ulaşmıştır. Kültürler daha da ilerlemiş toplumlar kendilerini bulmuş ve ırk sorunu ise takriben kalkmış durumdadır. Irkçılık meselesi açılmışken ben burada birkaç mühim noktaya işaret etmeden geçmek istemiyorum.

İrkçılık çok eskilere dayanan batıl bir görüş ve fikir akımıdır.

İrkçılık veya diğer bir yan kuruluşu olan kavimcilik İslam öncesine kadar değil yalnız Araplar farslar Türkler de ve daha bir çok milletlerde de bu vardı. Milliyetçilik edipde bu fırkaları kendilerinden aşağı tabakadan sayma düşüncesi kendilerinde hâkim idi. Bu da ister istemez toplumsal ve sosyal yaşantıyı etkilemekte idi.

Nitekim uygar toplumlar her zaman için kendilerini sahnede bulundurmuş ve çağlara nesillere ışık tutmak için bir hayli çaba sarf etmişlerdir. Toplumlar arasındaki bu ırkçılık akımları yerini zamanla savaşımlara bırakabiliyordu. Fakat İslam dini yüce Allah tarafından indirildiğinde bu gibi bölücülük kokan düşünce akımları

insan insanların kendilerini başkalarından büyük görmesi mazlumun ezilip zalim yanında olmak anlamına gelen bu batıl düşünceyi İslam yasaklamıştır. Zira ki bu yüzden belki de uygarlıklar yıkılıp toprakları işgal edilmiş ve oranın halkı asimile edilmiş ve halkı en kötü işlerde köleler ve

esirler sınıfı olarak ki bunu da kendilerine gurur ve şeref saymışlardır ezilmiş veya ortadan kaldırılmışlardır. Dikkat edilirse yüce Allah kuranı kerimde şöyle buyuruyor: " Sizin en hayırlınız Allah'tan en çok korkanınızdır".

Kısacası Allahın insanların üstünlüklerini tartan bir terazisi vardır ve bu terazinin mili ise takvadır. Bu yüzden günümüzde kılınan Cuma namazlarında hutbenin başı olarak müstehaben takvaya davet edilerek hutbeye başlanır.

Şer'i ilimleri ve buna benzer ilimleri öğrenmiş birisini varsayalım, kendi yaralarını iyileşmeye doğru yöneltmez onları günahlardan arındırmaz kendi nefsinin eli altına alamaz farzlardan sonra nafilelere, müstahablara yönelmez ve yalnızca inancı okumuş olduğu ilmine olur ise ve bu öğrendiği ilmi yeterli görüp bununla bir şeylerin olabileceğini düşünüp sevinirse ve gerçek hedefin yalnızca bu ilmi öğrenmek olduğunu düşünürse

bu insan kendini kandırmış ve dini ile arasında olan bağlantıyı gafil avlanarak koparmıştır. Bu yapmış olduğu işin akıbeti ise ne olacağı belli değildir.bu konuda şehidi-i Sanii şöyle buyuruyor: Ben 19 sene boyunca bir çok yere yalnız ilim öğrenmeğe gittim. Her gittiğim yerde ne kadar alim varsa onlarla beraber ders okudum o yerde başka bir alim kalmadığı zaman diğer ilim yerlerine gittim. Kum, Meşhet, Türkiye, Mısır gibi 19 ilim beldesine gittim ve oralarda okudum. Bir gün yolda gelirken köylerin bir dağlık bölgesinde kurtları gördük. Hemen çobanın yanına gidip yanında durduk. Şöyle devam ediyor: biz çobanın yanına gitmeseydik bu kurtlar bizi parçalayacaktı.

İşte burada ibret alıcı olan nokta şudur eğer düşman (şeytan) insana hamle ettiği anda insan tevhit kalesine sığınmaz ise hiç durmadan la ilahe illallah suphanallah diye diye hareket etmez ise veya yol ortasındaki kurtlar onu takip ediyor insanın kendisinde hiç hareket etmeden yalnızca " gidiyorum gidiyorum kaleye sığınmaya gidiyorum derse ve gitmezse bunun kendisi için hiçbir faydası olmayacaktır, bilakis kurtlara yem olacaktır.

İşte şeytanda nefiste bunun gibidir. Demek ki amel yoluyla bu gibi işlerde kurtuluş yolu aramak gerekiyor. Öyleyse birisi yalnızca bunları okur, bunları söylerse hastadır öyle insanları ne güzel tanıtıyor şehit Sanii, eğer ders okuyan bir insan belli bir müddete kadar ders okuyup daha sonra dönüp bu okuduğum yeter derse bu hastadır demektir.1

Eğer bir yere gelip dersten doyduğunu hisseder ve derse benim okuduğum bu miktar yeter bu insanın fıtratında hastalık olduğunu gösterir. Fıtratında hastalık olmayan bir insan ders okuduğu müddet içerisinde hiçbir zaman bana bu okuduğum yeter demeyecektir. Demek ki insan öğrendiği her ilmi teoriden pratiğe dökmelidir bu da talim ve müteallim hakkındaki 2. husustur.

bu insan öyle bir hastalığa yakalanmıştır ki bunun ilacı

olmadıkça bu düzelmeyecektir ve o ilaçların nasıl kullanılacağını büyük tabiplerden başka kimse bilmiyor. Eğer böyle bir insan kendinde zikrettiğimiz hastalığı görürse tabiplere ulaşmak ve kendisini tedavi ettirmek için yurt dışında olsa seferlere çıkıp arayıp bu tabipleri bulması ve ilaçları nasıl kullanmasını sorup öğrenmesi ve bu ilaçları nerede bulabileceğini sorması lazımdır. Bütün bunları da güzel bir şekilde kendisine not halinde yazmalı ve kendi ülkesine döndükten sonra elindeki reçeteyi dönüp dönüp okursa ve yazılan

reçeteye amel etmese faydası var mıdır?. Tabi ki hayır. Hastalığı aklına geldiği zaman reçeteyi çıkarıp tekrar tekrar okuması hatta başkalarına reçeteyi vermesinin hiç mi hiç yararı olmayacaktır. Gelip bir kısım ilimleri okuyan insanlar daha sonra bırakıp gittiklerinde zaten amel ehli olmadıklarından dolayı ilimdeki tadı da alamayacaklardır. Ehlibeyt ilimlerinin ve dersin tadını kelimeler ile anlayamayız. Bu yazılan kelimeler yalnızca giriştir. Yani teoriyi pratikte uygulamak gerekir. Şu anda bizim elimizde olan Kur'anı Kerim lafzıdır, Kur'anın özü değildir. Bakınız burada size bir örnek vermek istiyorum. Merhum Neraki şöyle diyor:"Siz merkebe yat demek istiyorsunuz?

Deveye yat demek istiyorsunuz? Ne dersiniz?

Hangi cümleleri kullanırsınız? İngilizce, Türkçe, Arapça,Farsça dillerinde de söyleseniz yazar mı? O zaman ne yapıyorlar gelip o hayvanların sesine benzer bir ses çıkarıp deveyi yatırıyorlar.

Neden? çünkü bu dilden başka bir dili hayvanlar anlamıyorlar. Merhum Neraki şöyle diyor: Kur'an'ın hepsi böyledir bizim beyin dilimizin akıl dilimizin bir benzeridir. Allah teala bize "İnna enzelna" dediği zaman yani bir onu indirdik bu

yukarıdan biz indirdik demek değildir. İnna enzelna yani biz hep aşağı düşürdük 180 derece bunu çevirdiler ki bir gözümüzle görüp aklımızla anlayıp, kalbimizle kabul edebilelim. Aksi takdirde Kur'anın özünü Allah Teala bir kelimedede bize buyurmuştur " fi kitabın Meknun" Meknun yani gizli demektir. Bunun manası

şudur ki herkes Kur'anın hakikatini anlayamaz.

Konuya dönelim isterseniz acaba zikrettiğimiz bir hasta için böyle bir tedavi yönteminin ona faydası olacak mı? Acaba onun hastalığında en küçük bir düzelme görülebilir mi? Asla! Bizim burada örnek getirdiğimiz hikâyeden şunu rahatlıkla çıkarabiliriz ki insan okuduğu ve öğrendiği ilme amel ederse ancak o zaman onun tadını anlayabilir. Allah teala şöyle buyuruyor: eğer siz mücadele ederseniz bin yolları size açarım o

zaman hiçbir şey gerekmez. Yalnızca seçmiş olduğu yol önemlidir. Bakınız devamen şöyle devam ediyor merhum sözlerine "eğer o gerçek reçete üzerinden bin adet fotokopi çekerse ve kendisi gibi bin hastaya dağıtırsa ve o reçetleri dağıttığı bin kişi günde reçeteyi bin kere okusalar hastalıklarında hiçbir değişme görülmeyecektir. Ancak reçeteyi okuyup orada yazılanlara gerçek manada doktorun dediği gibi amel eder ise bir sonuca ulaşabilir.

Yalnız bu yazıyan reçetede belki kendisine tahammülü çok zor gelebilecek ameller olabilir işin sırrı zaten o zorlukları aşabilmektir ve her zaman zorlukları aşabilenler tahammül, istikameti olanlar başarıya ulaşmışlardır. Mesela doktor ilacı altı saatte bir kullanması gerektiğini söyler ise hasta kalkıp kendi isteği doğrultusunda hareket edip üç saatte bir kullanırsa yine bir faydası olmayacaktır.

Demek ki önemli olan doktorun yazdığı reçeteye harfiyen uyulması gerekir. Kısacası bütün şartları yerine getirmesi gerekir. Burada hatırlatılması gereken bir konu şu ki doktorun reçetesine uyduktan sonra hastalığın kesin geçeceğine garanti verilemez, hastalığın geçmeme durumu olabilir, kaldı ki bu reçeteye uymayan nasıl olacaktır? Fakih de böyledir eğer ilim, ibadet ve itaati öğrenip fakat onlara amel etmez ise ve büyük küçük günahların

şer'i yönden nasıl bir mana taşıdığını biliyor ve bunlara rağmen nefsini sakındırmıyor ise kötü olan ahlaki davranışları biliyor ama yinede sergiliyor ise bu şahıs nefsi tarafından kandırılmış, akli sıra kendisini avutup bir hokkabazlık sergilemektedir. Burada siz aziz kardeşlerimize bir hadisi Şerifi nakletmek istiyoruz nitekim şu anda önümüzde bulunan bu tabloyu bizlere daha güzel bir şekilde yansıtacaktır.

İnsan bu dünyadan göçtüğünde kabirde iki melek gelip ona "Rabbin kim?" diye sorarlar oda bu soruya binaen benim Rabbim bir ve kahhar olan Allah'tır diye cevap verir. İşte bu esnada yüce Allah meleklere onun yalan söylediğini bildirir. İşte böyle bir olayın karşısında cehenneme

atılmak hiçbir şeydir zira insan Allah insanın yalancı olduğunu açıkça yüzüne vurmuştur. Bir gün birisi gelip Hz. Ali (as)'a şöyle dedi: ya Ali ben seni Allah yolunda seviyorum.

Hz. Ali (as) şöyle buyurdu: Allah'a yemin olsun ki ben seni düşman bilirim. Acaba neden böyle cevap verdi? Çünkü onun nasıl birisi olduğunu biliyordu ve kalbinin değil de dilinin söylediğinin farkında idi. Kısaca bahse dönerek belirttiğimiz özellikleri taşıyan şahıs kendisini kandırmış ve Allah'ı kendi aklınca kandırmak istiyor. Zira nifak üç kısımdır. 1. Allah ile nifak

2 . Masumlar ile nifak

3. İnsanlar ile nifak bunların konuları çok geniş olduğundan burada bu kadarıyla iktifa ediyoruz. Bu şahıslar kendi fikirlerince Allah'ı kandırmak istiyorlar ama biz burada onların kendilerinden başka kimseyi kandırmadıklarını dersek çok doğru ve yerinde olacaktır.

Kendi kendine kalbinden şunları geçirerek sevinip durur. Ben bütün bu ilimleri öğrendim diye kendi kendine söylenip durur, yalnız öldüğünde unutacağını ve bu ilimleri hiç birinin aklına gelmeyeceğini çok iyi bilmektedir. Çünkü insan bu dünyadan öbür dünyaya (ahirete) göçme anında beden o kadar korkunç bir hale gelir ki bildiklerini bile unutur artık bu sebepten dolayı Allah teala'nın ve ne peygamberlerin isimleri aklına bile gelmez.

Zira hadiste bakın ne güzel buyuruyor: kıyamet günü bir kısım insanlar o tarafa bu tarafa Koşuşturmaya başlarlar, melekler şöyle seslenir: "Peygamberiniz yok mu sizin? Onlar ise : var ama aklımızdan çıktı hatırlamıyoruz" derler. Eğer insanın nefsi ruhu tertemiz olur ise o zaman o kalp temiz ve pak isimleri hatırlayacaktır.

Bir gün genç bir şahıs resulullah (as)'ın yanına gelip şöyle dedi: ya rasulullah bana şefaatecek misin? Hazret cevaben: adın nedir diye sordular, genç birden duraklayıp ya resulullah ismimi unuttum izin verin gidip babama sorup geleyim dedi ve babasına gidip adını sordu. Babası duraklayıp sen bu yaşına geldin hala ismini bilmiyor musun?

Deyi azarladıktan sonra yavrucağım senin adın Hasan dır dedi. Genç adam alelacele rasulullah'a gelip ismini söyledi, hazret ona şöyle buyurdular: gördün mü adını nasıl unuttun, kıyamet günü bir kısım insanlar benim adımla unutacaklar akıllarından çıkacak.

Düşününki peygamberin ismini dahi unutacak insanlar görünüz ne haldir ki insan resulü'nün adını anma liyakatini bulamayacak. Allah teala Kur'an'ı Kerimde şöyle buyurmuştur:" muhakkak ki nefsi tezkiye edenler kurtulacaklardır. 2

Tezkiye ilmini öğrenenleri değil de ona amel edenleri Allah teala buyurmuştur. Veya kendisi tezkiye kitabı da yazsa veya başkalarına anlatsa diye bir lafız dahi bulunmuyor ayeti Kerimede, geçen lafız ameli işleyenler içindir. Burada amelin fazileti hakkında bir örnek şahıstan ders alabileceğimiz örnek bir davranışı sizlere aktarmak istiyoruz. Ayetullah Kazii'nin öğrencisi olan Haddad şöyle anlatıyor: hocamın yanına gittim,

ve şöyle dedim., benim bir kaynanam var bana o kadar kötü sözler sarf ediyor beni o kadar üzüyor ki benimde evim yok bunun için onun evinde eşimle beraber kalıyoruz.

Karımı boşamama izin veriyor musun? Bana cevaben şöyle buyurdu: eşini seviyor musun?

Bende "evet" yanıtını verdim. O zaman boşamaya hakkın yoktur dedi (Allah Teala seni hanımının eliyle ıslah etmek istiyor) tahammül etmem gerektiğini bana söyledi; bende elimden geldiğince tahammül etmeye çalıştım. Bir gün ben çok yorgun idim;

evimiz Kerbela da idi baktım kadın evin bahçesinde ayaklarını yıkıyor. Bende ben de hava sıcak olduğu için teras kata çıkmak istedim, işte tam bu esnada beni gördü ve hemen bana karşı kötü sözler sarf etmeye başladı gördüm ki bu şekilde rezil oluyorum aşağı indim. İster istemez elimde olmadan yola çıktım. Kerbela yollarında hedefsiz yürüyordum; yolda giderken birde baktım iki tane seyyid haşim var birisi küçük diğeri büyük küçük

olan seyyid haşim o kadar hüzünlü dağılmış ki yaşlı kadının tüm çirkin sözlerine layık ama büyük seyyid haşim o kadar heybetli güzel nurlu ki edilen bunca çirkin sözler bir iğne ucu kadar bile ona yetişmez. O anda kendimin büyük bir makama, nefsimin yüksek bir makama yükseldiğini anladım bunun sebebi hocamın bana göstermiş olduğu yol idi. Demek ki amelin insanların yaşantısında çok büyük ve önemli bir rolü vardır.

İnsanlar vaciplerden sonra mekruhları yapmaz ise haliyle makam ve derecesi Allah katında yükselecektir. Bir insan namaz kılar, oruç tutar, zekât verir, hacca gider ve bütün amelleri yerine getirir, namahreme bakmaz ise yüce Allah meleklerle o insanı göstererek: Bakın bu kulum namahreme bakmaktan kaçınıyor buyurur. Buradan anlaşılıyor ki kemale erişmenin yolu

amelden geçer mesela fıkıh ilmi insanların nefislerinde, kendilerinde olan eksikliği gidermek için vardır. İmam Humeyni (r.a) şöyle buyuruyor "namazdan önce diş fırçası, misvak kullanmanın

nefse büyük faydası vardır, yalnızca dişlerin beyazlığını korumak bir yana, namazın sevabını yetmiş derece daha da yükseltir". Zira resulü Ekrem (as) misvakını yatağının başına koyardı ve gece namazına kalktığı zaman evvela dişlerini misvak ile fırçalardı. Neden? Çünkü rivayetlerde şöyle nakledilir: gece namazında ağızdan çıkan her harfı melekler Allah katına götürürler.

Melekler gelip ağzının kötü koktuğunu görürse ne olur? Bakın buradan İslam dininin temizliğe ne kadar önem verdiğini anlayabiliriz. Peygamber efendimiz saçlarını taramakta o kadar hassas idi ki ayna bulamadığı zaman suya bakıp saçlarını tarardı. Şu anda kendimizi teraziye koysak, biz

saçımıza yağ sürer miyiz? Mütedeyyin kesim dahi sürmez. Fakat Resulü Ekrem sürerdi ve şöyle buyuruyor: En güzel yağ benefşe gülünün yağıdır buyurmuştur. Rivayette vardır ki Peygamber (SAV) esansa, güzel kokulara o kadar para verirdi ki başka şeylere bu kadar para vermezdi. Acaba biz bunları yapıyor muyuz? İslam'ı gerçek manasıyla tanımak çok büyük bir hüner ister. İnsanın yirmi takım elbisesinin olması israf değildir. Bizim nizamımız, kanunumuz israfı haram kılmıştır. Fakat buradaki ne israf, ne rekabet, nede modaya uymaktır. Temiz giyinmek moda demek değildir.

(Avrupalılar böyle giyiniyorlar öyle ise bizde öyle giyinelim) meğer benim neyim onlara oranla azdır ki elbise giyerken dahi bir kimseyi veya bir Avrupalıyı örnek alayım. İnsanın kendine yabancılığı başkalarını taklitten kaynaklanıyor. Burada İslam'ın yasakladığı israf temiz giyinmek değil boşa harcama yapmaktır.

Konuya dönüyoruz demek ki insanların yararına olan ilimleri insanlar öğrenir hayatlarında pratikte uygulamaları lazımdır. Buna göre eğer yalnızca bilmek ile yetinir isek ona amel etmez isek başarıya ulaşamayız. Şehidi Sanii bunu doktor ve ilaca benzetiyor, yazılan reçeteye uyulmadıktan sonra günde bin defa daha okursa ona bir yarar sağlamayacaktır. O zaman şeytan gelir şöyle söyler; ey insan burada ki kıyas yanlıştır. Bu insanın sağlığı ile ilgili bir konu, senin cismin hasta değil ki,

sen başkasın, sen peygamberler, enbiyalar ilmini öğreniyorsun, bunları okuman bile senin için çok sevabı vardır. Bu doğrudur Kur'an okursa bir insan anlamaz ise onun sevabı vardır. O

zaman bizde burada deriz ki ey şeytan! Neden ilmine amel etmeyenler hakkındaki hadisleri söylemiyorsun, ayetleri neden söylemiyorsun? Görüyoruz ki yüce Allah ilmine uymayan bildiğine amel etmeyen âlimleri köpek veya merkeplere benzetmiştir. Demek ki insan her ne şeraitte olursa olsun ilmine amel etmelidir. Bakınız Ayetullah hekimi Kufe'de Baas hapse atmıştılar.

Ayetullah hekim Baas partisinin kafır olduğuna dair fetva yayımladı daha sonra İmam ona fetvayı çok çabuk verdiğini söyledi daha sonra Ayetullah hekim Kufede evine getirip muhasaraya aldılar evine taş atıp camlarını kırıyorlardı. O zaman çok kötülükler yaptılar. Kufe'in ileri gelenlerini Baas rejimi Üstad hekime gönderdi. Ayetullah hekime şunları söylemelerini dediler: Ayetullah hekim verdiği fetvayı geri alsın,

yanlızca desin ki kafır değiller biz artık onunla uğraşmayalım. Gidip bunu ayetullaha ilettiklerinde o cevaben şöyle buyurdu: hadis vardır ki ahir zamanda bir seyyid (İmam hasan as soyundan) Kufe'den çıkacak ve oda benim kalkın gidin, siz ne zannediyorsunuz? O satın alınacak bir şey değildir.

Kısaca şeytan insanı kandırmaya geldiği zaman ilim öğrenmenin faziletleri hakkında ne kadar rivayet var ise onu ileri sürmektedir. Çünkü ilacın reçetesini okumak başka ilim öğrenmek başka demişti ve bunu desteklemesi gerekiyor ve o desteği de rivayetleri öne sürerek alıyor. Şeytan bunları o kadar insana gösteriyor ki bu insanda aldanıp ilmi öğrenmenin yeterli olduğunu savunuyor, hâlbuki ilimi öğrenmek yanılyzca bir mukaddimedir,

başlangıçtır. İşte burada eğer zavallı bir insan şeytanın tuzağına düşerse veya nefsinin tuzağına düşerse bu vesvese onun nefsi ile mutabakata varacak ve artık ona inanmaya başlayacaktır ve ameli artık bırakacaktır. Ancak akıllı bir insan olursa şeytana cevaben şöyle diyecektir. Sen misin bana ilimin faziletlerini öven? Eğer kötü bir maksadın yok ise neden amelsiz ilim hakkında denilenleri bana hatırlatmıyorsun? Burada bir güzel sohbeti size aktarmak istiyorum. Bel'am İbn-i Baurun tam on iki bin öğrencisi var idi ve bunların hepsi onun derslerini yazarlardı.

Allah ona ismi A'zam bağışlamış idi ve ne vakit dua etse hemen duası kabul olurdu. Eğer şu duvarlar yıkılsın diye dua etse hemen yıkılırdı, işte böyle birisi idi. Allah teala ona bu kadar nimet vermesine rağmen onun kadrini bilemedi. Ardından Hz. Musa (as) gelince artık ona bir şey kalmadı. Dağın başına Hz. Musa (as) (as)a beddua etmek için çıkmaya gidiyordu merkebine bindi, fakat merkep hareket etmedi buna aşırı derece kızdı ve merkebe vurmaya başladı,

sonunda merkebi öldürdü. Allah teala ona verdiği nimetlerini geri aldı. Neden mi? Çünkü
Bel'am'ın kötü bir niyeti vardı,

neuzubillah Allah ile inatlaşmak isteği onun elinden nimetlerin gitmesine Seben oldu. Hz. Musa (as) (as) Antakya'yı kendi muhasarası altına almış idi, Hazret orayı askerleri ile kuşatmış almak istiyordu. O vakit Bel'am kızları çağırıp etrafına topladı ve onlara yarı çıplak elbiseler giyindirip ellerine tabak çanak çömlekler verip satıcı kimliği altında kendilerini tanıtıp Hz. Musa (as)'nın ordusuna girmelerini emretti ve sonuç itibarı

ile Hz.Musa (as) ın ordudan tam yirmi bin asker hastalığa kapılıp öldüler. Burada sizlere bir hadisi kudsiyi hatırlatmak istiyorum hususen bu hadis adeta aids hastalığının yaygın olduğu kesimlere hitap ediyor. Bir hadisi kudside bakınız yüce Allah nasıl buyuruyor. Eğer sizler yeni belalar icad ederseniz bende yeni belalar icad ederim. Hıristiyan bir keşiş gelip devrim yandaşlarına Müslümanları saptırtmaları için bakın neler söylüyor:

Benim bir üzüm bostanım var ben bunu size vakf ediyorum Bunun alın üzümlerden şarap yapıp Müslüman gençlere verin. .işte. Böylece Müslümanların gençlerinin sarhoşluk batağında yüzdüğünü gördüklerinde tek bir darbe ile hepsini dışarı ettiler. Endülüs'ü aldılar ve ismini İspanya olarak değiştiler. İkinci bir örnek vermek istiyorum. Şialarin büyük âlimden birisi Ermenistan'ın bugünkü başkenti İrevan'da şu fetvayı vermiştir.

Ermeniler Cuma günü hava yağmurlu olduğu zaman dışarıya çıkma hakları yoktur; zira kafirler necistirler ıslandıkları zaman dışarıda etrafı necis ederler ve Cuma namazına gelen halkın üstlerini necis ederler. Onlarda kabul ettiler Bakın İrevan'ın bugünkü haline, acaba müslüman kimliği altında bir topluluk görebilecek misiniz.

Kısacası bu kadar makam mevkii sahibi olan Bel'am ibni baur yaptığı bu kötü işlerin neticesi olarak elinden almıştır. Hz.İmam Rıza (as) dan nakledilir ki Allah teala ona ismi a'zam (ulu bir isim) ihsan etmişti fakat bu ilmine amel etmedi. Daha sonra böyle bir akıbetin kurbanı oldu.

İlmine amel etmeyene köpek veya merkeb yakıştırmaları yapılır. Bunları bana neden hatırlatmıyorsun?(ey nefsim).

Belam ibni baura verilen nimetlere bakıldığında on iki bin öğrencisi vardı. Ona verilen sayısız kerametler vardı. Başını kaldırdığı zaman gökyüzünde Allah'ın arşını görürdü. Fakat Allah onu

köpeğe benzetiyor.

O öyle bir köpektir ki ona hamle edersen dilini çıkarır, kendi halinede bıraksan aynı şekilde dilini çıkarır. (yani hiçbir zaman suya doymaz)⁴ çünkü insan bu dünya makamlarına susamıştır. Bakın Allah-u Teâlâ burada çok güzel bir teşbih ve benzetmede bulunmuştur. Zira burada çok önemli bir noktayı bize bildirmek istiyor. Bu insan neden böyle oldu? Çünkü dünyada makam ve mevkii istiyordu. Allahu teala burada dünya sevgisinin, makam, mevkii sevgisinin manevi necaset olduğuna işaret etmek ve bize anlatmak istiyor.

İçinde dünya sevgisi olan birisinin ruhu necistir, temizlenmesi gerekir. Necis olan bir yere de Allah'ın rahmeti girmez. Hz. Musa ibni Cafer (as) ın birkaç tane mali yönden vekili var idi. (yani halktan paraları toplayıp İmama veriyorlardı.) İmam dünyadan gidince bunlar oturup şöyle düşündüler; eğer biz dersek İmam Rıza (as) İmamdır paraları ona vermemiz gerekir. Öyle ise İmam Musa İbni Cafer'in öldüğünü demeyelim de gaybe çekildiğini söyleyelim. Bu şekilde paraları, kendimize alabilelim. Bunların başında ise Ali İbn-i Hamzai bataini idi.

Kendisinin Vesaili şia adlı kitab'ta on binlerce hadis ondan rivayet edilir. Üç İmamı gördü fakat akıbeti iyi olmadı. Bunlar İmamın gaybe çekildiğini söylediler. Ali İbn-i hamzai Batain'in yanında otuz bin dinar beytul malın parası var idi. Bunlara vakıfı derler, İmam bunlara el kilabı Memture aynı ıslak köpekler lakabını verdi. Çünkü köpek necistir, ve ıslanırsa dokunduğu her yeri necis eder. Peki ya neden onları köpeğe benzetiyor?

Çünkü mal sevgisi ruhi necasettir manevi necasettir. Yine bununla ilgili olarak başka bir rivayeti nakletmek istiyorum. Hz. Ali (as) bir gün yolda giderken bir güruhun oturup ' Yahu yahu ya men leyse illa hu) diyerek zikir ettiklerini gördü. Onlara kim olduklarını sordu onlar ise cevaben " biz Allah'a tevekkül edenleriz dediler.

" İmam (as) onlara tevekkülü sordu nasıl bir tevekkülde bulunduklarını öğrenmek istedi, onlar cevaben" bizler burada oturup ne bulun isek onu yer bulamaz isek Allah'a tevekkül ederiz cevabını verdiler. İmam onlara: bizim mahallenin köpekleri de sizin gibi yapıyorlar yanıtını verdi. Eğer insan kendi nefsini meşgul etmez ise nefsi onu meşgul edecektir.

Boş ve işsiz insan her zaman fitne icad eder. Peygamber hanımının halı diktiğini gördüler. Neden bu işi yaptığını sorduklarında peygamber (AS) şöyle buyurdular: eğer kadın boş kalırsa

ya fitne yapar yada fitneye düşer buyurdu. Bakınız ilmine amel etmeyenleri yüce Allah neye benzetiyor: Onlara tevrat sırtlarına yüklenmiş merkeplere benzerler.(Çünkü Merkez anlayışsızlığın sembolüdür)

Burada bir noktayı belirtmek istiyorum peki ya cenabı Allah neden insanı merkebe benzetmekte? Eğer yüce Allah böyle bir teşbih yapıyor ise demek ki bunların hükümleri insaniyetten kalkmış demektir. Basiret gözü ile bakanlar bunların gerçek yüzünü görecektir. Burada Bedra i Şirazinin kitabında Allame devaniden naklen şöyle diyor: bizim zamanımızda bir arif şahıs vardı, bir gün evinde otururken evin kapıcısı gelip onunla görüşmeye gelen birisi olduğunu dedi. Oda onu içeriye getirmesini söyledi. Kapı açıldı ve kapıcı yanında bir merkep ile beraber girdi.

Arif şahıs bunu görür görmez bağırmaya başladı. Neden bu merkebi içeriye getirdin odayı kirletti diyerek kapıcıya haykırdı. Çabucak onu götürmesini istedi. Oda merkebi dışarıya götürdü. Birkaç dakika sonra içeriye giren kapıcı: neden öyle davrandığını sordu, ben içeriye büyük bir zatı getirdim siz bana o merkebi götür diye çıkıştınız? Arif olan zat cevaben: Allah'a yemin olsun ki ben Merkepten başka hiçbir şey göremedim. Dedi.

Rasulü ekrem (as) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyuruyor: her kim ilmi öğrenir ama hidayetinde bir artış olmaz ise Allah'tan uzaklaşmaktan bir şeyi fazlalaşmamıştır. Kısacailim amel ile beraber olmalıdır. İlim bir takım anlayış ve fazilettir insan için, ve bunlar amel yolu ile insanın kendisinde meydana gelmeye başlar bazı şeyler vardır ki onların sayesinde fazilet elde edilmiyor. Sınıfta oturmak insanı faziletli kılmaz,

Allah'a yaklaştırmaz. Sınıfta Allah'tan olan bir takım şeyleri gösterirler fakat Allah'ı göstermezler. Buda insanın kalbinin sefalı olmasıyla ilgili bir sorundur. Onu çözdüğü zaman anlayacaktır. Onu ancak temiz ve arınmışlar anlayabilir. Kur'anı anlayabilmek için bilgili olmanın yanında kalbinin sefa dolu olması da gerekir. Eğer bilgili ise fakat sefa dolu bir kalbi yok ise gelin bunun cevabını Hz. İmam Cafer Sadık (as) dan alalım. " eğer insanın kalbi sefa bulursa ruhu yükselir eğer yükselirse yeryüzü ona dar gelir".

Acaba bizim masum İmamlarımız böyle miydiler? Bunun cevabını ise şehitler efendisi Hz. Hüseyin (as) dan alalım. İmam hakka yakarışında bakın ne güzel kelimeler kullanmakta.

" Dünyada yolların beni yorup ve gökyüzünün geniş olmasına rağmen bana dar geldiği zaman sığınağım olan ey rabbim" Demekki insanın ruhu ve genişlerse dünya ona dar gelmeye başlayacaktır. Hadisi kudsi de yüce Allah (cc) şöyle buyuruyor:"Yeryüzü beni almadı, (yani yer veremedi), gökyüzü beni alamadı. Fakat mümin kulumun kalbi alabildi.

Burada şunu belirtmekte fayda vardır ki insanın idrakatı iki kısımdır. Birinci kısım; öğrendiği zaman insana sunulan, ikinci kısım; yaptığı ameller neticesinde ona verilen. Demekki bu iki şart olmaz ise ne öğretmen nede öğrenci ömürlerinden bereket alamazlar. Eğer yalnızca ilim öğrenmek maksat olursa şeytan ilmini Allah katında öğrendi ama ona bir faydası olmadı. Bir insan ne kadar okursa okusun şeytanın bildiği kadar bilebilir mi? Tabi ki hayır.

Çünkü Şeytan ilmini Allah(c.c) katında almıştır. Şeytan kaç bin melek için minbere çıkmıştır. Bunun hakkında çok şeyler yazılmış ve söylenmiştir. Nehcul Belağa da bile mevcuttur. Bakınız Feyzi Kaşan-i ne güzel açıklıyor: Alimin ilmi onun için karanlıkta eline aldığı bir fenerdir. Feneri yol giderken yakarsan önünü aydınlatır. Ama feneri yakmadan yürürsen önün aydınlık olmaz, karanlıkta yürüyemezsin. İnsanın gözü ancak ışık olduğu yerde görebilir,

ışığın olmadığı yeri görebilmesi imkansızdır. Ahirette de böyledir." Güneş gidiyor, ne kadar yıldız varsa onlarda gidiyor."İşte orada insanın görmesi kendi normal gözü ile değildir. Yukarda belirttiğimiz gibi sefa ile görecektir, marifeti ile her taraf onun için ışıklanacaktır. Bir hadiste şöyle geçiyor. Kıyamet günü mahşere gelen bazı şahısların nurundan bütün insanlar faydalanacaktır. İşte bu şahsın ilmine amel etmesi doğrultusunda gerçekleşen bir olaydır.

İnsanların ilimlerine amel etmeleri şarttır. Fakat Şeytan gelip şöyle kandırıyor; Senin şu anda oturup bu dersi okuman bile büyük bir fazilettir ve çok sevabı vardır. Bir hadiste şöyle geçmektedir; Melekler kanatları altında ilim Talebelerini korurlar. Şeytan gelip burada insanı kandırıyor ve bunun bile ibadet olduğunu amel etmese bile, kendisi için çok sevabı olduğunu söylemektedir. Burada bir Hikâye aktarmak istiyorum: dikkat ediniz!

Merhum Ayetullah Behbahani'ye Müceddid derler. Ahbarileri çökerttiği için bu lakabı almış idi. Ayetullah Vahidi, Behbahani'nin ömrünün son anlarında Kerbelada Lüm-e kitabının şerhini ders olarak verdiğini söyleyen Ayetullah'lardan birisi devamen şöyle diyor: Fakat çok yaşlı olduğu için fazla bir açıklamada bulunamıyordu. Ama bu haliylede bizim için çok bereket doluydu. Biz onun dersini dinlemek için sabah erken saatte kalkıp dersine giderdik.

Bir gün sabah kalktığımda kendimin muhtelim olduğumu gördüm. Gusül etmem gerekiyordu. Baktım güneşte doğmuştu. Kendi kendime şöyle düşündüm. Eğer namaz kılmak istesem güneş doğmuş durumda, eğer gusül etmek istesem dersi kaçıracağım, en iyisi benim kanaatimce derse gitmek olur gibi fikre kapıldım ve doğruca derse gittim. Herkes hocamızın gelmesini bekliyordu. Pek fazla bir vakit geçmeden hocamız kapıdan içeri girdi, onu gören herkes birden ağaya kalktı.

Bende ayaktaydım; hocamız bana doğru geldi herkesi selamladı ve dersin tatil olduğunu bugün ders olmayacağını söyledi. Daha sonra herkes dağılıp giderken bana işaret edip kendisine doğru gitmemi istedi. Yaklaştım ve bana elinde ki bir miktar parayı uzatırken şunları söyledi" al şu parayı ve hemen bir hamama gidip gusül et ve bir daha sınıfa bu şekilde gelme, çünkü eğer bu şekilde gelecek olursan meclisimize melekler gelmeyecektir. (melekler ders meclislerine gelirler).

Burada not olarak bir noktayı belirtmek istiyorum. Melekler üç yere girmezler.

1- Köpek olan yere

2- Cünüp bulunan yere

3- Köpek ve köpek emsalinin (heykelinin) bulunduğu yere

işte bu büyük alim Ayetullah'tan böyle bir hatırasını dile getiriyor. O zaman burada ilmine amel etmeyen şahıs (alim) için şu soru ortaya çıkıyor. Sen ilim öğrenmenin sevabı hakkındaki rivayetleri alıyorsun da, ilmine amel etmeyenleri kınayan hadisleri ve rivayetleri neden almıyorsun. Yani bazılarına iman edip bazılarına etmiyor musun? Demek ki ilimde iki kısma ayrılıyor. 1. Nazari 2. Ameli. Ameli olan fıkıh, marifet gibi, muamelat gibi.(yani helal ve haramların tanınması.) Bunu okuyanın amel etmesi lazımdır. Muamele ilmini okuyan aliminde buna amel etmesi şarttır.

Mesela; faizin haram olduğunu okuyup ona amel etmemek. Burada haram oluşunu okumanın bir faydası var mıdır? Hayır. 2. Kısım marifet ilimidir. Allahı tanıma ilmidir. Allah'ın vasıflarını bildiren ilim dalıdır. Peki bunu birisi okuyup amel etmez ise ne olur? Mesela Allah'ın vasıflarını güzelce okuyor ve biliyor ki yaratılıştaki etkisi olan yalnız Allah tır. Fakat insanoğlu yaşantısında ay sonu girdiği vakit parasının bittiğini görüp kendi kendine

"eyvah ne yapacağım" demeye başlar. Demek ki maddeyi yaşantımızda etkili görüyoruz, yani maneviyat nedir ya bilmiyor yada onu görmemezlikten geliyoruz. Çünkü bizler maddenin hüküm sürüp maneviyatın ise esir olduğu bir zaman zarfında yaşamaktayız. Kesinlikle maneviyat sözü konu edildiğinde bizler onu yadırgar oda nedir demeye kadar işi götürüyoruz. Bu düşünce hayatımızın her noktasına kadar maalesef sirayet etmiş durumda ve bunun ilacını

arayanlar bu hastalıktan kurtulmak isteyenler ise oldukça azınlıkta. Çünkü bizler gerçek manada Allah'ı unutmuş Kur'anı hapis etmiş ve rasulullahı sürgün etmişiz. Allah telaya karşı yapabileceğimiz en büyük nankörlüğü madde karşısında boyun eğerek yapmış durumdayız. Ondan uzaklaşmış ve belki de kat edilmesi zor bir mesafe araya sokmuşuz. Peki ya neden bu çark böyle dönmekte? Neden insanlar gerçek yardımcıları olan Allah'tan uzaklaşmaktalar? Ne oldu da insan bu şekilde rabbine karşı nankör davrandı? Haşa Allah bizi bunun için mi yaratmıştı, yaratılış gayemiz bumuydu.

Tarihe bir baktığımızda kendimize örnek alabileceğimiz bir çok olaylar görebiliriz. Nitekim bizim onlara bakıp ibret almamız için yüce Allah hüsrana uğrayanları bize bildirmektedir. Hz. Ali (as) bir hadisi şerifinde bizlere şöyle buyurmaktadır: başkalarına karşı tecrübe odağı olmayın bilakis tecrübe edenlerden bakıp tecrübe edin.

Bizler için birçok olayı önümüze seren yüce Kur'an adeta feryat ederek yok mu bu olaylardan ibret alacak diye haykırıyor. Fakat onu kalp gözü açık, hidayet ehli olanlar duyarlar ve anlarlar. Mesela size bir örnek vermek istiyorum. İmam Hz. Hüseyin (as) kerbela da savaştan önce çok defalar çıkıp yezidin ordusuna karşı hutbeler okumuştur. Bunun nedeni çok açıktır ki onun hedefi ganimet götürmek değil makam saltanat sahibi olmak değil yalnızca Allah rızası idi.

Onun sözlerini Hur bin riyahi gibi kalp gözü açık hidayet ehli olan kimseler anladılar. Son sözleri bile adeta cennete gidecek yok mu dercesine yardım istedi. Bu gerçek manada yardım isteği değildi bilakis çok iyi biliyordu ki bu karşıdaki ordu karşısına hiç olmasa üçte biri kadar bir ordu ile çıkması gerekiyordu ve bunun o an için olması bir hayli imkansız idi. Peki ya nedendi bu sesleniş neyi anlatmak istiyordu?.

Tabiki kendisiyle beraber cennete dost götürmek içindi bu sözler. O rabbini çok iyi tanımış ona tevekkülünü etmiş ondan razı olmuş rabbide ondan razı olmuştu. Çünkü İmam (as) bu imtihandan başarıyla çıkmıştı ve mükafatını hem bu dünyada cesaret abidesi ünvanı ve hem de

ahrette cennetler ile alacaktı.

İmam (as) ı başarılı kılan unsur olarak şunu söyleye biliriz 1. Hakkı tanınması tabi gerçek manada

2. ilmi olması ve ilmine amel etmesidir.

Zaten bunların içindeki özellikler hiçbir zaman birbirlerinden ayrılmazlar. Hakka onu görürcesine bağlılık ibadet ve onun buyruklarına gerçek manada bağlılık.

İmam Cafer Sadık (a.s)'dan Ravi şöyle naklediyor; İmam Cafer Sadık (a.s)'ın yanını gidip tevekkülü benim için açıklamasını istedim. Daha sonra İmam hiçbir şey demedi ve biz sessiz sedasız oturuyorduk. Aradan bir müddet geçtikten sonra biri gelip ey İmam benim hiç param yok dedi ve İmam çıkarıp ona bir miktar para verdi.

Parayı alan şahıs gittikten sonra İmam (a.s.) dönüp tevekkülü anlatmaya başladı. Ben İmam (a.s.)'a ey İmam neden şimdi anlatıyorsunuz? Ben size şimdi sormamıştım ki dedim. İmam (a.s.) cevaben şöyle buyurdu: Benim olan biten param cebimdeki birkaç dirhemim idi. Bunlar benim cebimde oldukça bana ben senin hayatında etkili ve etken konumundayım diyordu.

Ben cebimdekinin tükenmesini bekledim ve oda tükendi. Şu anda ben ve Allah-u Teala kaldık. Cebimdekinin tükenmesi ile artık bana ben senin yaşantında etkenim diyebilecek hiç bir şey kalmadı. İşte o zaman tevekkülü ben senin için anlatabilirim. Tevekkül, insanın inancının her yönden yalnız ve yalnız Allah'a olması ve ondan beklemesidir.

(Burada İmam kendisine vesvese verecek bir durumdan kendini soyutlamak ve yalnız Allah ile baş başa kalmak için bu sözü (para) sözünü kullanmıştır.) Nazari ilim yani Allah'ı tanımak. Şöyle ki böyledir, şu değildir. Zira fıkhıta insanın şunu yapması lazımdır, yaparsa iyidir, yapmazsa iyidir gibi konular var.

Bu ilim, amel-i değildir, yalnızca Allah (cc)'ın vasıfları ile ilgilidir. Bu ilmi okuyanın ona amel etmesi şarttır. Amel etmeyen büyük birisinin yanında olan ve onun kendisinden ne istediğini bilmeyen gibidir. Kelam ilminde olduğu gibi Allah'ın her yerde olduğunu okuyup tersine amel etmek o ilmin sanki yokmuş.

Üstad kıraati şöyle anlatıyor: merhum allame Tabatabai perşembe günleri kabristana giderdi.

Bir gün önüne çıktım, gözleri kan çanağı gibiydi. Ona dönüp : ey üstadım Allah teâla Kur'anda " Allah tan yalnız abid kullar korkarlar" buyuruyor, ben ders okudum yalnız içimde bu denli bir korku yok. Allame Tabatabai bana tek bir kelime ile cevap verdi: sen öyleyse ders okumamışsın.

Demek ki Allah'ın vasıflarını okuyup onlara amel etmek hiç bilmemek ile eşit değerlerdir. Şehid sanii şöyle diyor: Allah'ı tanıma ilmi ve onun mukaddimesi akli olan ilimdendir, bu ilimi alan birisi yalnızca ilahi düsturları ve emirleri zayii eder ise ve Allah hükümlerine amel etmeyi de mühmel bırakırsa yani kelam ilmini en güzel şekilde okuyan birisi, hatta İslami konularda tartışılacak olsa rakibi bile olmasa fakat içki kumar vs.

. benzeri haram olan amellere mürtekip olursa böyle bir zata kandırılanların gemisine binmiş olduğunu demek en doğrusu olur her halde. Bu şahıs gerçek manada hem şeytana hem de nefesine yenik düşmüştür, içler acısı olan konu ise bu zat bu amellerin haram olduğunu bildiği halde yapmakta bu yüzdendir ki Allah bundan hidayeti almıştır. Zira burada anlamaktayız ki hadi

si kudside neden yüce Allah " ilim bir nurdur, ve ben o nuru hidayet etmek istediğim kulun kabine koyarım,

Sayın muhterem okuyucular böyle birisini sakın ola ki İslam'i ilimleri tam manasıyla okuyanlar için geçerli olduğu kanısına kapılmayın, zira insan bildiği her meselede bir yukarısına gitmesi ile olacaktır,

Unutmayın ki bir sultana vezir olacak şahıs o padişahın nelerden hoşlandığını çok iyi bilmesi lazım gelmekte aksi taktirde insanların içinden normal birisi ile hiçbir farkı kalmayacaktır. Padişahı tanımak onun ana adını baba adını bilmek manasına gelmiyor, bilakis onu tanımak neyi sevip sevmediğini bilmek, nelere bağlı olduğunu bilmek demektir. Bunları bilmek veziri vezir eder bilmemek ona hiçbir şeyi ona kazandırmayacağı gibi ona zarar da olacaktır.

Burada şunu anlıyoruz ki dinin zahir ve batını yalnız ve yalnız günahı terk etmektir, ve günahı terk etmeyen birisi Allah ile savaş hükmündedir. Her şeyden önce günahları terk etmesi gerekir.

İbadet yanında masiyet hiçbir şey kazandırmaz. Düşünün ki bir elle kavgaya edip bir elle ise ihsanda bulunmak mantıksız bir iş dir, ve akıllıca değildir.

Bir yerde gıybet bir yerde ibadet yani bir yerde Allah ile savaş diğer bir yerde ise Allah'a ibadet

ve dua gibidir. Bu olağan bir şey değildir.

ÜÇÜNCÜ ÖNEMLİ NOKTA İSE TEVEKKÜLDÜR

İnsan hayatı boyunca Allah'a tevekkül ederse yaptığı işlerin bereketi olur. Bereket az yapılan fakat neticesi çok olan şeydir. Mesela az bir miktar parası olanın çok işler yapıp çok kazanması gibi, işte bu bereketdir. Az bir zaman zarfında ders okuyan birinin çok ilim öğrenmesi bereket ve Allah'ın ona ettiği inayettendir. Zira hadisi kutside geldiği gibi allaha teala şöyle buyurmuştur.

İlim bir nurdur ve ben bu nuru kendisini hidayet etmek istediğimin kalbine yerleştiririm.
Zira çok okuyan çok bilen manasına gelmez, çok amel eden ve Allah'ın emir ve yasaklarına uyandır.

Eğer öğretmen ve öğrenci başarılı olmak istiyorsa tevekkül etmesi lazımdır. Fakat tevekkülün önce isterseniz manasını öğrenelim. Bunun lugat manası vardır. Tevekkül vekâlden gelir vekal sürünün artasından giden hayvana derler ve sürüye tabidir, o nereye giderse ora peşinden gider. Vekel de bir işi yapmaktan aciz olan insana derler bu iş yaptığı zaman başkasına itimat edendir.
Bu tevekkülün lugat manasıdır. Bir de istilahi manası vardır.

İstilâhen ona tevesülünü etmek ve bu tevesülün gerçek manada Allah'ın sebebiyet verdiği sebeplerden sonra olduğu kanaatinde olmak demektir. Dikkat edilecek olursa eğer duada geçtiği üzere " ey lutfu ile sebeplere sebebiyet veren yüce Allah dile yakarışlar ve dualar edilir.

Bir gün Hz. Musa hastalanmış idi ve yüce Allah'tan şifa istedi ve yüce Allah ona doktora gitmesini istedi ve daha sonra ona şifa vereceğini söyledi. Hz. Musa (as) Allah'a ey rabbim bana şifa vermeden ben doktora gitmem dedi yüce Allah Hz. Musa'ya ey Musa eğer sen doktora gitmez isen ben sana şifa vermem dedi. !" çünkü doktor bu şifa için sebeptir eğer bir çocuk hastalanmış ise kalkıp onu doktor yerine duacıya götürmek yanlış bir iştir şifa veren doktor değildir Allah tır yalnız Allah teala doktoru arada vesile kılmıştır.

Bakınız günümüzde İslam aleyhtarı propaganda yapanlar bu şekilde bu gibi meseleleri ortaya atarak İslam'a darbe vurmuşlardır. Bunların yaptığı bu yayın iki durum dışında değildir Ya İslam'a darbe vurmak yada İslam'ı tam manası ile tanınamış olmalarından kaynaklanmaktadır.

Zannediyorlar ki tevekkül demek akşama kadar hiçbir iş yapmadan oturup her şeyi Allah'a

bırakmaktır. Ama öyle değildir bakın size Hz. Ali den bir örnek vermek istiyorum.

Hz. Ali as her gün sabah kalkıp pazarı dolaşır yatanları kaldırıp kalkın ve izzetinizin peşine düşün diye seslenir ve onları kaldırır idi. Hz. Ali as için yirmi beş sene inzivaya çekildi derler ve hiç malı olmadığını yazarlar.

Hazreti Ali (as) bu zaman zarfında Medine içinde harabeleri onarmış ve boş olan sahrada bir o kadar hurma ağaçları dikmiştir. Hatta nakledilir ki imam o kadar zengin olmuş idi ki senede en çok Sadakayı o verirdi.

Demek ki İslam insana evinde otur Allah sana verecektir demiyor bilakis kalkık çalışmalarını emir ediyor.

İsterseniz Hz. Yakup (as) tan bu yayınları yapanlar için bir örnek verelim. Bilineceği üzere Hz. Yusuf'a (as) karşı kardeşlerinin kini ve öfkesi var idi. Onu öldürmek planını yapmışlardı.

Babalarına Yusuf'u gezmeye götüreceklerini söylediler Hz. Yakup (as) ise onlara şu yanıtı verdi eğer onu bana sağ ve salim getireceğinize dair söz verirsiniz yemin ederseniz onu size emanet veririm. Onlar Hz. Yakub'a (as)söz verdiler ve daha sonra Hz. Yakup Allah'a tevekkül etti.

Demek ki insan önce sebeplere başvuracak daha sonra tevekkül edip neticeyi Allah tan bekleyecektir.B. AKYOL

2. şems suresi: 9 ayet

Hilliyet'ul Muttakin (Adabı libas)

Biharul Envar c. 98

- Bu fetvayı bugün Azerbaycan dış işleri bakanlığı bilgi arşivinde görebilirsiniz.

bakara suresi : 85.ayet

Yazar: Bahri AKYOL